

Szerkesztési iroda:

Főter takarékpénztári épület 2-dik emelet, hová e lap szellemi részét illető közlemények intézandók. Bőrszerű levelek csak ismert kezektől fogadhatnak el.

Kiadói hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdai irodája
főter 8-ik szám, Ackermann-féle ház, hová e lap anyagi részét illető közlemények (előfizetési pénz, kiadása körüli panaszok, hirdetések), bőségesen intézandók.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPI LAP.

egyszersmind az aradi gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelen: az ünnepnap utáni napot kivéve mindennap.

Előfizetési föltételek:

Helyben hához hordva:	Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 12 frt 40 kr	Egész évre . . . 15 frt 60 kr.
Fél évre . . . 6 „ 20 „	Fél évre . . . 7 „ 80 „
Negyed évre 3 „ 10 „	Negyed évre 3 „ 90 „

Hirdetések díja: 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 6, és minden következőknél 3 ugr számított. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatásnál kedvezőbb föltételek mellett vétetnek föl. — Bélyegdíj külön 30 ugr. — Magánviva 3 hasábos petit-sor 15 ugr.

Előfizetési fölhívás

az

„ALFÖLD“

október-decemberi évnegyed folyamára.

A negyedik évnegyed kezdetét vévén, fölhívjuk tisztelt olvasóinkat, hogy előfizetéseiket, mennyiben az év végével lejár, megújítani sziveskedjenek. Lapunk irányáról fölsölegesen tartjuk szólni, ez olvasóink dolga, de önérzettel említjük meg, hogy lapunk távol körökben is szerencsés volt a méltánylatot kivívni. Az idők rohamosabb eseményei a most lefolyó évnegyed kezdetén arra birtak, hogy a lapot naponként adjuk ki, s ezen intézkedésünk az olvasók helyesléseivel társult. Habár e pillanatban a politikai élet látszólag pang, mindazáltal annyi a függőben levő részint europai, részint belkérdeés, hogy a mozgalmasabb cselekvés ideje valószínűleg nem sokára ismét be fog következni, a ezért lapunk a jövő évnegyedben is eddigi alakjában naponként fog megjelenni. Az előfizetési föltételek, mint eddig: Helyben negyedévre 3 frt 10 kr., vidékre postán küldve 3 frt 90 kr.

Az „Alföld“ kiadóhivatala.

Arad, október 1.

(K.) A pesti „Lloyd“-nak a következőket távirják Bécsből: „A kormány elhatározta, a magyar országgyűlést mielőbb összehívni, úgy, hogy az legalább novemberhóban együtt lehessen.“ Más lapokban e hírt nem találjuk megerősítve, de nem akarunk kételkedni benne, mert szeretnénk meggyőződve lenni, hogy a kormány is élénken érzi az állapotok nyomasztó voltát, melyen csak az országgyűlés segíthet, a sarkalatos alkotmánykérdések mielőbbi kielégítő megoldása által.

De nemcsak az országgyűlés összehívása, hanem azon kérdéés is élénken foglalkoztatja a közönséget: minő politikát követend a kormány az országgyűlés irányában. A közelmúlt napokban sokat irtak arról, hogy Bécsben a kormányférfiak s az országos nagy párt képviselői között tárgyalások folytak a követendő politika tárgyában. Nem rég gróf Andrássy Gyula, mint a vezetett pártnak e tárgyalásoknál képviselője, Ischlbe utazott, hol akkor az udvar is tartózkodott. Ezen utazást igen sokan politikai kombinációkkal hozták összeköttetésbe. Im erről most a gyakran jólétesülni szokott prágai „Politik“ a következőket írja: Ön jól tudja, hogy gróf Andrássy egyike a Deákpárt tagjainak, kikkel a Magyarországnak adandó engedmények maximumáról s illetőleg minimumáról tanácskoztak. A követelések között, melyeket gr. Andrássy, mint minimumot állított föl, van, hogy a magyar külön miniszterium, mit a kormány maximumnak kíván tekinteni, helyre álltassék. Hanem a dolog más-ként ütött ki. Magasabb elhatározás elveté a létrejött egyességet, s azt határozta, hogy Magyarország csak akkor nyerhet külön miniszteriumot, ha a közös ügyek kérdése már rendezve leendő. Azt beszélik, hogy gr. Andrássy most egyenesen a császártól azon utasítást kapta, miszerint párt-híveivel a legújabb határozatot közölje, s ezt akként magyarázza, hogy a magyaroknak megadtatik ugyan a külön miniszterium, azonban a közös ügyek végleges rendezése után. Gróf Andrássy-nak Ischlbe történt utazása most e legfelsőbb megbízatás folytán történt volna, ugyan is ő jelentést tett küldetésének eredményéről. Miként fogadta a Deákpárt e közleményt, arról a tudósító nem szól. Másrészt azt is beszélik, gr. Andrássy azért is sietett Ischlbe az udvarhoz, hogy jelentést tegyen azon fölháborodásról, mely az országgyűlési pártok között előkészül, s föl akar befolyását használni arra, hogy még az utósó órában a Deák féle program követeléseinek

kedvezőbb eredményt eszközöljön. Melyik versio felel meg inkább a valóságnak, tudósító nem tudja megmondani; de azt bizonyosnak mondja, hogy a magyar országgyűlésnek megnyilando új ülészaka gazdag leendő izgatottabb momentumokban, melyek parlamenti sorsát egyelőre meghatározni nem lehet. A Deákpárt nagyon fél attól, hogy a kormánynak kevésse előzékesny magatartása a határozatpárti ellenzéknek erős fegyvert szolgáltatand kezébe, elannyira, hogy ez még többségre is vergődhetik.

Eddig a tudósító. Az első versiot a gráci ujság is megerősíti, s ebből azt kellene következni, hogy a legközelebb egybehívandó országgyűlésnek ismét csak azon nehézségekkel kell majd küzdenie, mint eddig.

A Magyarország irányában követett politika már hosszú idők óta célútesztett s mind magára az országra, mind az egész monarchiára nézve kárhózas volt. Nem szólunk a 48 előtti évekről, midőn a haladó pártnak minden erőt megfeszítő küzdelmébe került, hogy az ujkor eszméinek egy-egy talpalatnyi tért vivjon ki, s minek természetes eredménye lőn, hogy egyik-másik tekintetben tulhajtás is volt tapasztalható. Nem emlékezünk a Bachféle politikai rendszerről, mely az 1689-ben készült „Einrichtungswerk des Königreichs Hungarn“ tervzetnek az absolutismus kényeszközeivel törekedett állandó érvényt szerezni. Ujabb alkotmányos küzdelmünk 1860 óta kezdődik. Nem minden remény nélkül nyilt meg az új aera, habár ekkor is senki kétséget nem táplált az iránt, hogy alkotmányunk kivívása nagy küzdelmekbe fog kerülni. De a tapasztalás e csekély reményt is megsemmisítette, s a Schmerlingféle korszak teljesen megérlelte azon meggyőződést, hogy a magyar nemzet alkotmánya lehetőleg csak akkor van biztosítva, ha a magyar korona államiségának teljes érvény szereztetik.

Nem hiszszük, hogy a német centralistákon és a burocratákon kívül volna valaki oly hitben, hogy a német centralisatio Magyarország javára válnék; sőt a tapasztalások meggyőzhetek mindenkit arról, hogy ily politika azonos a magyar nemzet megsemmisítésével; de mivel azt nekünk senki rosz néven nem veheti, hogy politikánk vezéreszméje a magyar nemzet jövőjének biztosítása legyen, azért azt sem lehet tőlünk eltagadni, hogy teljes erővel küzdjünk mindaz ellen, mi jövőnk biztosításának veszélyére lehetne. Nem említve azt, hogy a magyar nemzet mig a történetben a legdicőbb multtal birt, mig jelenleg is az ausztriai monarchiának legerősebb szilárdabb támaszát s legtekintélyesebb tagját képezi, addig önállósági jogait soha föl nem adta, sőt azokat új és új törvényekkel mindig biztosította, — mondjuk, nem esetelva ezt, csak arra akarunk figyelmeztetni, hogy a bécsi, egymást változó kormányok majd mindig alkotmányunk gyengítésére, haladásunk zsisbasztására s így nemzetünk erőtlenségére törekedtek. Üssük föl a történet lapjait, s ezeken keresztül, mint vörös fonalat találjuk följegyezve, hogy országunknak a birodalomba való olvasztása kisebb nagyobb mértében, egyik, másik formában minduntalan megújult. A mohácsi vész óta történetünk momentumait két ellentétes törekvés jelzi: az egyik a bécsi kormány részéről Magyarország önálló alkotmányának gyengítése, aláása; a másik Magyarország részéről a minél teljesebb alkotmányos önállóságérti küzdelem. A monarchia hatalmának, jövőjének legnagyobb biztosítéka az leendő, ha ezen ellentétek természetes alapon kiegyeztetnek. De mi e kiegyeztetés természetes alapja? Ha Magyarorszag alkotmánya akként állittatik helyre s illetőleg rendezetik, hogy sorsáról a fejedelemmel egyetértve tetteleg teljesen önmaga rendelkezik. Teljes öszinteséggel meg vagyunk győződve arról, hogy a mostani magyar kormány is a magyar nemzet legfőbb javát

ólajtja. De legyen szabad azon kérdést tennünk: Biztos-e kormány arról, hogy a jövőben nem fognak ismétlődni a multhoz hasonló esetek? Ne vegyék nekünk rosz néven, ne tekintsek üres ellenzékeségnek, ha kinyilatkoztatjuk, hogy épen a mult példái után indulva, jó adag bizalmatlanság fészkelte meg magát sziveinkbe. Mindenki tudja, hogy a bécsi centralista és burocratapárt, habár e pillanatban erőtelenné lett, de végek még meg nem semmisült. Nem rosz akarat, csak ova-tosság készlet bennünket azon föltevésre, hogy e párt minden kínálkozó alkalommal ismét fölüti fejét s ismét törekedni fog elveinek, melyek a magyar nemzet gyengítésére célozvák, érvényesítésére. Ezen alapeszméből kiindulva, nem látjuk át, miként lehet a bizottsági javaslat ismerete után a többi szükséges alkotmányos intézkedésekkel késlekedni. Ezerszer constatált szomorú tény, hogy az ország minden tekintetben oly rongált állapotban van, miszerint a még nagyobb elsatnyulástól, mely a monarchiának is gyengítésére szolgál, csak gyors és erőyes intézkedések menthetik meg. De ily intézkedések is mély meggyőződésünk szerint csak akkor lehetségesek, ha az országgyűlési többség alkotmányos előkövetelményei teljesítetnek.

Arad, október 1.

Miként III. Napoleon egy a porosz miniszterelnöknek is egy idő ota végnapjait számoztatják, mindkettőnek egészségéről baljóslatu hírek terjesztgetnek, s utóbbit nemcsak a phisikai de politikai haldoklók közé is sorozák. Nem szükséges tán megjegyezni, hogy mind e föltesések és jósolgatások a legcsekélyebb tényleges alappal sem bírnak, s csak egy oly párt elvrokonai híresztelik azt, kik azt egyszersmind régóta szívékből kívánják. Poroszország ugyan meglepő fényes sikereket aratott a legutóbbi időben, de helyzete, legújabb birtokállása s jövőtveit tekintetében, még nincs annyira consolidálva, hogy akár a porosz király reactionárius magán tekintetekből, akár a porosz állam azon férfit nélkülözhetné, kinek mindkettő oly végtelen sokat köszönhet. Poroszország különben is még csak fele utjára érkezett meg kitűzött nagyszerű céljának. E cél: egész Németország egyesítése a Hohenzollernek uralma alatt. E cél elérhetése csak egy Bismarkállamférfiúi lángesse, lelkiismeretlensége s eredménydús vakmerőségével lehetséges, azért az ily híreket bátran mesék vagy üres combinációk lomtárába sorolhatjuk.

Megerősit e nézetünkben egy jólétesült müncheni levelező, ki következőket írja sept. 28-án: A szövetség mely Bajor- és Poroszország közt kötött, kettős tartalommal bír, más szavakkal, az véd-és támadó-szövetség. S e körülmény különösen figyelmet érdemel, mivel az épen Poroszország jövőnd politikájának programját tartalmazza. Poroszország, még ha akarná is, sem képes eddigi eredményeivel beelégedni. Tervei sokkal messzibbre terjedők. Az 1866-iki hadjárat csak a bevezetés volt, s miután a bevezetés ily kedvező eredményt mutat föl, a folytatás sem fog elmaradni. Dél-Németországban általános a nézet, hogy a mostani béke Poroszország és Austria között, ugyszólva rohadó béke, s hogy azon kérdés, vajjon Austria, vagy Poroszország foglalja-e el Közép-Europában az első helyet, legkevésbé sem döntetett el a legutóbbi háboruban véglegesen. Az osztrák államférfiaknak inkább mint valaha ajánljuk, hogy résen legyenek. A berlini és müncheni kormány közt jelenleg igen élénk eszmecsere van, s nem vélünk tévedni, midőn állítjuk, hogy a meglepetések sora még nincs befejezve.

A keleti ügyekre vonatkozólag szept. 29-én konstantinápolyi hiv. forrásból következő táviratok érkeztek: Candian a fölkelők, Malaxa mellett elvesztett állásukat igyekeztek visszahódítani, s ez alkalommal Kerumia magaslátat is, mik Canea fölött uralognak, támadták meg. Ali Riza basa visszaszorította őket. — Szept. 22-én ismét a kerumiai hegyekben volt ütközés; Mehemel basa két zászlóaljjal ostrummal bevette azokat s a görögöknek jelentékeny veszteségeket okozott, kik erre a sphakiai hegyekbe vonultak vissza. — A sphakiaiak alá akarják magokat vetni. Kiritli basa személyesen vezényel. A török főhadiszállítás Neskoriban van.

Lassanként mind több érdekes részlet jő napfényre azon előkészületekről, miket Hohenzollern román fejedelem annak idejében tett, hogy Ausztriának délről is zavartokat okozzon. Azon esetre, ha Poroszország szerencsétlenül harcra volna Ausztria ellen, nemcsak nagyszámú menekültek csapatjai, hanem a rendes oláh hadseregből is 3000 ember, kik Plojestiben voltak összpontosítva, Erdélybe és Bukovinába betörték volna. Erre a két országot, de különösen Erdélyt, hol a lakosok nagyobb része román, fölkelésre indították volna, mihez a budjai vámhivatali álláson elhelyezett 70 láda fegyver is szolgálta-

